

بسمه تعالی
دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه
دانشکده پرستاری و مامایی
قالب نگارش طرح درس
✽✽✽✽✽✽✽✽✽✽

عنوان درس : سلامت جامعه (بهداشت محیط)	مخاطبان : دانشجویان ترم سوم کارشناسی پرستاری
تعداد و نوع واحد : 1 واحد	ساعت پاسخگویی به سوالات فراگیر: نیم ساعت قبل از شروع کلاس
درس پیش نیاز : ندارد	زمان ارائه درس: چهارشنبه- ساعت (16-18) - اول 95-96
مدرس : دکتر فرانک جعفری	سال تحصیلی: 95-96

هدف کلی :

در این درس دانشجویان با مفاهیم اصلی پرستاری بهداشت محیط شامل مفاهیم بهداشت محیط، اکوسیستم و بحران محیط زیست، بهداشت آب و فاضلاب و خاک، آلودگی صوتی، پرتوها و هوا، بهداشت اماکن عمومی و مسکن، بهداشت مواد غذایی و تغذیه، بهداشت محیط بیمارستان ها، بهداشت زباله و مواد زائد، بهداشت شهر و روستا (پروژه شهر سالم)، بهداشت حرفه ای آشنا خواهند شد.

اهداف کلی جلسات : (جهت هر جلسه یک هدف)

- 1) آشنایی دانشجویان با کلیات بهداشت محیط، اکوسیستم محیط و بحران محیط زیست
- 2) آشنایی دانشجویان با بهداشت آب و فاضلاب
- 3) آشنایی دانشجویان با آلودگی هوا، خاک، زباله و مواد زائد
- 4) آشنایی دانشجویان با آلودگی صوتی و پرتوها
- 5) آشنایی دانشجویان با بهداشت تغذیه و مواد غذایی
- 6) آشنایی دانشجویان با پرستاری بهداشت حرفه ای
- 7) آشنایی با مدیریت بلایا
- 8) ارزیابی تکالیف و فعالیت های آموزشی

اهداف ویژه رفتاری به تفکیک اهداف کلی هر جلسه :

*جلسه اول

هدف کلی: آشنایی با کلیات بهداشت محیط، اکوسیستم محیط و بحران محیط زیست.

اهداف ویژه :

در پایان دانشجو قادر باشد :

- 1- رابطه بین محیط و سلامت و بیماریهای انسان را توضیح دهد..
- 2- قواعد کلیدی موثر بر کار پرستاران در بهداشت محیط را معین کند.
- 3- نقش ها و مهارت های پرستارانی که در زمینه بهداشت محیط فعالیت می کنند را با سایر پرستاران مقایسه کند.
- 4- علوم مرتبط با بهداشت محیط را نام ببرد.
- 5- مفاهیم بهداشت محیط را در سه بخش عوامل زیستی، اجتماعی و فیزیکی مورد بررسی قرار دهد.
- 6- اکوسیستم محیط را شرح دهد.
- 7- بحران محیط زیست را شرح دهد.

- 8- دو عامل اصلی دگرگونی در نظام اکوسیستم را توضیح دهد.
- 9- اقدامات ضروری جهت کاهش آلودگی در محیط زیست را نام ببرد.
- 10- نقش پرستار بهداشت جامعه را در بهداشت محیط زیست بیان نماید.

*جلسه دوم

هدف کلی: آشنایی با بهداشت آب و فاضلاب

اهداف ویژه :

در پایان دانشجو قادر باشد :

- 1- منابع مختلف آب را شرح دهد
- 2- منابع آلودگی آب را بیان نماید.
- 3- سختی آب را تعریف کرده و معایب آن را توضیح دهد.
- 4- انواع گندزدایی آب را بیان کند.
- 5- اختلالات ناشی از ناخالصی و آلودگی آب را بیان نماید.
- 6- مراحل تصفیه آب را شرح دهد.
- 7- انواع فاضلاب را شرح دهد.
- 8- روشهای تصفیه فاضلاب را بیان کند.
- 9- مشکلات ناشی از دفع غیربهداشتی فاضلاب را بیان نماید.
- 10- نقش پرستار بهداشت جامعه را در دفع بهداشتی فاضلاب ذکر نماید.

*جلسه سوم

هدف کلی: آشنایی با بهداشت هوا، خاک، زباله و مواد زائد

اهداف ویژه :

در پایان دانشجو قادر باشد:

- 1- اهمیت آلودگی هوا را شرح دهد..
- 2- طبقه بندی آلودگی هوا را توضیح دهد.
- 3- منابع آلودگی هوا را بیان نماید.
- 4- شاخص های تعیین آلودگی را نام ببرد و شرح دهد.
- 5- اثرات هوای آلوده را شرح دهد.
- 6- مهمترین اقدامات در پیشگیری از آلودگی هوا را ذکر نماید.
- 7- نقش پرستار بهداشت در کنترل آلودگی هوا را بیان کند.
- 8- اهمیت آلودگی خاک را بیان نماید.
- 9- عوامل مهم در پایداری سموم شیمیایی در خاک را شرح دهد.
- 10- اهمیت دفع بهداشتی زباله را توضیح دهد.
- 11- مراحل دفع زباله را ذکر نماید.
12. انواع روشهای دفع زباله را شرح دهد.
13. نقش پرستاران بهداشت در دفع بهداشتی زباله را بیان کند.

*جلسه چهارم

هدف کلی : آشنایی با آلودگی صوتی و پرتوها

اهداف ویژه :

در پایان دانشجو قادر باشد :

- 1- آلودگی صوتی را تعریف نماید.
- 2- اثرات فیزیولوژیکی و پاتولوژیکی سروصدا را شرح دهد.
- 3- اثرات شنیداری و غیرشنیداری سروصدا را بیان نماید.
- 4- انواع افت شنوایی به دنبال تماس با سروصدا را نام ببرد.
- 5- مراحل مختلف ناشنوایی حرفه‌ای را برشمارد.
- 6- برنامه‌های حفاظت از شنوایی را شرح دهد.
- 7- انواع وسایل حفاظت فردی شنوایی را نام ببرد.
- 8- پرتوهای خطرزا را با ذکر مثال توضیح دهد.
- 9- منابع مواجهه انسان با پرتوها را نام ببرد.
- 10- اقدامات حفاظتی در برابر پرتوها را برشمارد.
11. واحدهای اندازه‌گیری تابش پرتوها را توضیح دهد.

*جلسه پنجم

هدف کلی : آشنایی با بهداشت تغذیه و مواد غذایی

اهداف ویژه :

در پایان دانشجو قادر باشد :

- 1- تاثیر تغذیه بر سلامتی انسان را شرح دهد.
- 2- فساد مواد غذایی را تعریف نماید.
- 3- انواع بیماری‌های ناشی از غذا را نام ببرد.
- 4- مسمومیت غذایی را تعریف کند.
- 5- آلودگی اولیه و ثانویه مواد غذایی را با ذکر مثال تعریف نماید.
- 6- اصول کلی در پیشگیری از آلودگی‌های ثانویه را نام ببرد.
- 7- کنترل بهداشت مواد غذایی (گوشت، مرغ، تخم‌مرغ، شیر و...) را شرح دهد.

*جلسه ششم

هدف کلی: آشنایی با پرستاری بهداشت حرفه‌ای

اهداف ویژه :

در پایان دانشجو قادر باشد

- 1- پرستار بهداشت حرفه‌ای را توصیف کند.
- 2- با استفاده از مدل اپیدمیولوژیک تاثیرات متقابل سلامتی – کار را توضیح دهد.
- 3- ارگونومی را تعریف کند.

- 4- چند مورد از عوامل مربوط به میزبان که باعث افزایش خطر واکنش نامطلوب به مواد مضر موجود در محل کار می‌شود را ذکر کند.
- 5- هر یک از مخاطرات بیولوژیکی، شیمیایی، مکانیکی، فیزیکی و روانی اجتماعی محل کار را توضیح دهد.

*جلسه هفتم

هدف کلی: آشنایی با مدیریت بلایا

اهداف ویژه :

در پایان دانشجو قادر باشد :

- 1- در مورد انواع بلایا (طبیعی، ساخته دست بشر) بحث کند.
- 2- چگونگی تاثیر بلایا بر مردم و جوامعشان را ارزیابی کند.
- 3- مفهودر مورد مدیریت بلایا (آمادگی، واکنش و جبران) توضیح دهد.
- 4- نقش پرستاران در مراحل آمادگی، واکنش و جبران مدیریت بلایا را بررسی کند.
- 5- اولویت‌ها را در یک موقعیت تریاژ بیان کند.
- 6- نقش صلیب سرخ در مدیریت بلایا را تحلیل کند.

منابع:

1.Stanhope, M. Lancaster J. Community & public health nursing. St Louis: Mosbey: 2008.

- ایلدراآبادی اسحاق. درسنامه پرستاری بهداشت جامعه 1، 2، 3، نشر جامعه‌نگر، تهران، 1388.
- حسینی وحیده و همکاران. پرستاری بهداشت جامعه 3. نشر جامعه‌نگر، تهران، 1388.
- حاتمی حسین و همکاران. کتاب جامع بهداشت عمومی، انتشارات ارجمند، تهران 1385.
- امیریگی حسن، اصول بهداشت محیط، نشر اندیشه رفیع، تهران 1388.
- ک. پارک، درسنامه طب پیشگیری و پزشکی اجتماعی، ترجمه رفائی شیرپاک خسرو، انتشارات ایلینا، 1382

روش تدریس:

سخنرانی همراه با پرسش و پاسخ و استفاده از رسانه های آموزشی

وسایل آموزشی:

رایانه، ویدئو پرژکتور و نرم افزار پاورپوینت

سنجش و ارزیابی

ساعت	تاریخ	نمره	روش تدریس	آزمون
در ساعت کلاسی	جلسه سوم	(1نمره) 5 درصد	تشریحی	کوئیز
95/7/14	جلسه چهارم	(4نمره) 20 درصد	تستی - تشریحی	آزمون میان دوره
-	-	(10 نمره) 50 درصد	تستی - تشریحی	آزمون پایان دوره
-	در طول ترم	(4 نمره) 20 درصد	ارائه کنفرانس بصورت سخنرانی و ارائه مطلب - مطالعه زمینه ای درخصوص مطالب ارائه شده	فعالیت‌های آموزشی
-	در طول ترم	(1 نمره) 5 درصد	-	پرسش و پاسخ

مقررات درس و انتظارات از دانشجویان

- . مطالعه و مشارکت کامل دانشجویان در کلیه دروس و انتظار می رود:
- . به منابع معرفی شده مراجعه و مطالب را از قبل مرور و مطالعه نمایند.
- . حضور منظم و مرتب در تمام جلسات کلاس و با آمادگی کامل.
- . در جلساتی که به شیوه مشارکتی برگزار می شود، فعالانه شرکت داشته باشند.
- . انجام به موقع تکالیف کلاسی

جدول زمانبندی درس سلامت جامعه (3)
روز و ساعت جلسه: چهارشنبه (16-18)

تاریخ	مدرس	موضوع	جلسه
95/6/24	فرانک جعفری	کلیات بهداشت محیط، اکوسیستم و بحران محیط زیست	اول
95/6/31	فرانک جعفری	بهداشت آب و فاضلاب	دوم
95/7/7	فرانک جعفری	بهداشت هوا، خاک، زباله و مواد زائد	سوم
95/7/14	فرانک جعفری	آلودگی صوتی و پرتوها	چهارم
95/7/21	فرانک جعفری	بهداشت تغذیه و مواد غذایی	پنجم
95/7/28	فرانک جعفری	پرستاری بهداشت حرفه‌ای	ششم
95/8/5	فرانک جعفری	مدیریت بلایا	هفتم
95/5/12	فرانک جعفری	ارائه کنفرانس دانشجویی	هشتم

نام و امضای مسئول EDO:
تاریخ ارسال:

نام و امضای مدیر گروه:
تاریخ ارسال:

نام و امضای مدرس:
تاریخ تحویل: